

KLUB ZA STAROU PRAHU

Mostecká 1, 118 00 Praha 1

Stanovisko

k situaci domu čp. 1502 na nároží Revoluční třídy a ulice Nové mlýny na území Pražské památkové rezervace

Klub Za starou Prahu byl přizván dne 10. března 2015 jako host k poradě v Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy (dále IPR) k tématu Polyfunkční objekt Revoluční, Praha 1. Z průběhu jednání, kterého se za Klub zúčastnila předsedkyně PhDr. Kateřina Bečková, a z následně zaslaného zápisu **vyplýnuly tyto skutečnosti:**

1. Odbor památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy (dále OPP MHMP) **dosud nevydal závazné stanovisko.** K projektu shromáždil rozporné podklady: negativní vyjádření Národního památkového ústavu a souhlas vlastního poradního orgánu Sboru expertů. Ředitel OPP MHMP žádá IPR o vyslovení jasného názoru města na budoucí urbanistické řešení předmostí Štefánikova mostu, které by ospravedlnilo demolici domu čp. 1502, či jí zamezilo.

2. Přítomní architekti IPR naopak žádají zástupce státní památkové péče **o jednoznačné vyjádření,** zda má být dům čp. 1502 zachován. Bez této základní vstupní informace podle nich nelze problém místa zodpovědně řešit.

3. Vzniklou patovou situací, kdy se státní památková péče prostřednictvím svého výkonného orgánu OPP MHMP zdráhá rozhodnout, zda historický dům chránit, či nechat zbourat, má vyřešit odborný posudek zadaný generálním ředitelstvím Národního památkového ústavu nezávislému znalci, který posoudí hodnotu domu v uměleckohistorickém kontextu pražské architektury. Verdikt by měl být pro další posuzování závazný.

K situaci, která se takto vyvinula, vyjadřuje Klub Za starou Prahu toto své stanovisko:

1. Je **politováníhodnou skutečností,** že jsou to právě zástupci státní památkové péče, kdo váhají nad ochranou historického domu na území Pražské památkové rezervace.

2. Přitom není sporu o tom, že historický dům čp. 1502, postavený před rokem 1870, vykazuje **zřejmou architektonickou hodnotu**, byť není zapsán jako nemovitá kulturní památka. Jeho bohatě plasticky zdobená fasáda je hodnocena jako slohově nevyhraněné dílo na přechodu mezi romantizujícím historismem a ranou novorenesancí, tím spíše však představuje zajímavý příklad vývoje pražské architektury 19. století.

3. Dům čp. 1502 je však hodnocen zpravidla jen v kontextu pohledu od řeky a z letenského svahu, kdy se uplatňuje jeho boční štítové průčelí vzniklé po odbourání sousedních Eliščiných lázní v roce 1940. Zcela opomíjena je však skutečnost, že dům čp. 1502 je součástí souvislé řady pěti činžovních domů, postavených kolem roku 1870 v návaznosti na nový most Františka Josefa I. na novoměstské straně Revoluční třídy mezi ulicemi Nové mlýny a Klimentskou, které jsou kompletně zachovány. Z nich jsou navíc **první tři domy od mostu nenarušeny** objemovými změnami, tedy nemají žádné nástavby, a ani jejich bohatě dekorované fasády nebyly poškozeny purizací. Tato nezpochybnitelná hodnota je účelově přehlížena.

4. Z tohoto pohledu má trojice uvedených domů jako **architektonický soubor** **vzhledově dokumentující honosnost zástavby hlavní třídy v době po polovině 19. století** zcela mimořádný význam. Tuto hodnotu nelze „drobit“ hodnocením jednotlivých objektů bez souvislosti celku, ani redukovat na hodnocení pouze vnitřních konstrukcí a jejich sporé autenticity. Zároveň je třeba se oprostít od již překonaného kliše, které historizující architekturu činžovních domů 19. století pokládalo již z principu za podřadnou a mělo nepochybně vliv i na skutečnost, že domy dosud nebyly zahrnuty mezi nemovité kulturní památky.

5. **Vládní nařízení č. 66/1971 Sb. ze dne 21. 7. 1971** o památkové rezervaci v hlavním městě Praze, které je základním zákonným předpisem upravujícím stavební činnost na území pražské památkové rezervace, předepisuje v § 3, odst. 1/a, že *„veškeré úpravy nemovitých kulturních památek i jejich souborů a objektů, které vykazují dílčí památkové nebo urbanistické hodnoty (objekty památkového zájmu), dotýkající se vnitřní i vnější architektury, musí být řešeny a prováděny se zřetelem k trvalému zabezpečení jejich hmotné podstaty, k jejich přiměřenému společenskému využití a dalšímu zhodnocování výtvarných a dokumentárních funkcí.“* Ze stručného, avšak výstižně formulovaného textu vládního nařízení vyplývá tudíž, že budovy nechráněné individuálně jako kulturní památky, nelze dle náhodného uvážení zbořit, protože požadavek zachování hmotné podstaty objektu nelze vyložit jako demolici.

6. Pražská památková rezervace vznikla zejména proto, aby chránila historický vzhled území a vytvářela přirozené prostředí stavbám prohlášeným za kulturní památky. **Demolice hodnotných staveb na území památkové rezervace je tudíž popřením jejího smyslu a poslání.** Pokud se území těší tak vysoké památkové ochraně jako historické jádro Prahy, vyhlášené nejen Pražskou památkovou rezervací, ale také památkou Světového kulturního dědictví UNESCO, pak má tato skutečnost obecně vyšší hodnotu, než soukromý architektonický experiment lokálního významu.

7. Holé štítové zdi historického domu, nepochybně představují urbanistickou a koncepční výzvu. Jsme ale přesvědčeni, že na ni **lze odpovědět i bez demolice historického domu.** Možnosti dalšího rozvoje tohoto místa ale musí být ověřeny nikoliv s ohledem na konkrétní parcelu, ale v kontextu, nejlépe soutěží na urbanistické řešení problematického předpolí mostu jako celku.

Praha, dne 25. 3. 2015

Mgr. Jakub Bachtík, v.r.
jednatel Klubu Za starou Prahu

PhDr. Kateřina Bečková, v.r.
předsedkyně Klubu Za starou Prahu

Na vědomí:

Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy

Odbor památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. m. Praze

Národní památkový ústav, generální ředitelství

Kontakt:

Mobil: 602 307 747

e-mail: k.beckova@seznam.cz

Klub Za starou Prahu, z.s.

Mostecká 1, 118 00 Praha 1, IDDS: ny4e65u

E-mail: zastarouprahu@seznam.cz, www.zastarouprahu.cz

Návštěvní hodiny: středa 15-17,30 hod., tel. 257 530 599